

Ligusticum mutellinoides (Crantz) Vill.

Kôprovniček jednoduchý

Ligusticum mutellinoides (Crantz) Vill. Prosp. Pl. Dauph., p. 25, 1779.

Bazionym: *Laserpitium mutellinoides* Crantz Class. Umb., p. 67, 1767.

Syn.: *Laserpitium simplex* L. — *Ligusticum simplex* (L.) All. — *Gaya simplex* (L.) Gaudin — *Neogaya simplex* (L.) Meissner — *Pachypleurum simplex* (L.) Reichenb.

Trváca, 5—20 cm vysoká, takmer holá bylina. Koreňová hlava hrubá, bez šstice alebo len málo šticatá. Stonka jednoduchá, ryhovaná, bezlistá, listy len bazálne. Listy dlho stopkaté, pošvate, čepele v obryse vajcovité, dvojite až trojite perovito strihané, 3—10 cm dlhé, segmentíky 2—5 mm dlhé, úzko podlhovasté až čiarkovite kopijovité, na vrchole končísté. Zložený okolík so 6—20 okolíčkami. Obal a obalčeky z početných, čiarkovite kopijovitých, často na vrchole dvojzarezových až trojzarezových až strihaných, bledých, k vonkajším stopkám okolíkov priliehajúcich listenňov a listencov. Kališné zuby zreteľné, lupienky ca 1 mm dlhé, obrátene srdcovité, biele alebo červenkasté. Plody (Ic.: Tab. 23, fig. 21, p. 238) 3—5 mm dlhé, široko elipsoidné, s hladkými rebrami, medzi rebrami krátko štetinkaté.

Chromozómy: $2n = 22$, okr. 23b, Kriváň (Váchová in: Á. Löve Taxon 29: 721, 1980).

Biológia, ekológia, fytoecológia. Hemikryptofyt. Kvitnutie júl—august. Rastie na suchých a vlhkých, na humus bohatých pôdach tak na vápencovom, ako aj na žulovom podklade, najmä na holiach v subalpínskom a najmä v alpínskom, vzácné subniválnom stupni. Minimum: ca 1345 m n. m., okr. 28, Kubínska hoľa, vrcholový hrebeň (1956 PR). Maximum: 2605 m n. m., okr. 23b, Malý Ladový štít (Paclová Acta Fac. Rer. Natur. Univ. Comen.-Bot. 19: 266, 1971). Vyskytuje sa v spoločenstvách zväzov *Festucion versicoloris*, *Androsacion alpinae*, *Juncion trifidi* a i.

Rozšírenie na Slovensku. Rastie len v centrálnych Karpatoch, hojne v Tatrách, Krivánskej Malej Fatre, Nízkyh Tatráh. V západných Beskydách sa vyskytuje veľmi vzácné.

Carpathicum. **21b.** Grúň (Pavelková 1956 SLO). — Rozsutec (Kláštorský 1959 PR; Deyl 1959 PR). **22.** Veľká Chochuľa (E. Mitschke 1965 PR). — Chabenec (Sillinger 1933a: 286; Jeslík 1970). — Chopok (Sillinger l. c.). — Ďumbier (Sillinger l. c.; V. Nábělek 1935 BRA; Jeslík 1970). **23.** Mnoho lokalít. **28.** Kubínska hoľa (1956 PR).

Ligusticum mutellina (L.) Crantz

Kôprovniček bezobalný

Ligusticum mutellina (L.) Crantz Stirp. Austr. 3, p. 81, 1767.

Bazionym: *Phellandrium mutellina* L. Sp. Pl. ed. 1, p. 255, 1753.

Syn.: *Meum mutellina* (L.) Gaertner